

Ogólne zasady wykonywania tłumaczeń ustnych

I. Zasady ogólne

1. Tłumacz podejmuje się tłumaczenia jeśli posiada kwalifikacje i wiedzę pozwalające na profesjonalne wykonanie tłumaczenia lub jeśli jest w stanie zdobyć niezbędną wiedzę przed rozpoczęciem tłumaczenia.
2. Tłumacz jest zobowiązany do zachowania ścisłej tajemnicy zawodowej.
3. Tłumacz nie powinien przyjmować zleceń, które mogłyby naruszyć jego godność zawodową, a swoim wyglądem, ubiorem i zachowaniem nie powinien przynosić ujemny obrazowi tłumacza.
4. Do wykonanego tłumaczenia stosuje się przepisy o ochronie własności intelektualnej. Utrwalenie tłumaczenia i jego wykorzystanie po zakończeniu tłumaczenia ustnego wymaga każdorazowo zgody tłumacza i może wiązać się z dodatkowym wynagrodzeniem. Tłumacz musi zostać poinformowany z wyprzedzeniem, jeżeli planowane jest rozpowszechnianie jego tłumaczenia, a w szczególności transmisja lub retransmisja przez radio, telewizję lub Internet (tzw. streaming)

II. Czas pracy tłumacza

1. Czas pracy tłumacza liczony jest od godziny, na którą tłumacz został zamówiony do podanej w zleceniu godziny zakończenia tłumaczenia. W przypadku przedłużenia spotkania, za czas zakończenia zlecenia uważa się godzinę faktycznego zakończenia pracy przez tłumacza.
2. Czas pracy tłumacza obejmuje również czas pozostawania do dyspozycji klienta (nawet jeśli w tym czasie nie jest wykonywane tłumaczenie), a także wszystkie przerwy dla uczestników konferencji, w trakcie których przysługuje mu prawo do odpoczynku. W trakcie przerw tłumacz nie wykonuje żadnych dodatkowych tłumaczeń na rzecz zleceniodawcy.
3. W przypadku zleceń całonocnych tłumaczowi przysługuje co najmniej jednogodzinna przerwa na posiłek, która również jest wliczana do czasu pracy.
4. Tłumacz jest zobowiązany stawić się na miejscu określonym w zleceniu na co najmniej 15 minut przed jego rozpoczęciem. Czasu tego nie wlicza się do łącznego czasu pracy tłumacza.
5. W przypadku zleceń wykonywanych poza miejscowością zamieszkania obowiązują dodatkowo warunki określone w części VII.

III. Honorarium tłumacza

1. Tłumacz ustala godziwe honorarium za swoje tłumaczenie, uwzględniając nakłady ponoszone przez siebie i czas poświęcony m.in. na zdobywanie wiedzy, przegląd materiałów konferencyjnych, przygotowanie leksykalne itp.
2. Podstawową jednostką do obliczenia honorarium tłumacza jest jeden dzień roboczy („dniówka”), czyli tłumaczenie, którego łączny czas trwania, wraz z przerwami, nie przekracza 8 godzin.
3. Wyjątkowo, w przypadku tłumaczeń, których łączny czas trwania wraz z przerwami nie przekracza 4 godzin, tłumacz może zgodzić się na honorarium wynoszące nie mniej niż 50% stawki za dniówkę. Jeżeli jednak tłumaczenie takie przedłuży się i przekroczy 4 godziny, honorarium wynosi pełną dniówkę.

4. Jeżeli czas trwania przekracza 8 godzin, tłumaczowi przysługuje dodatkowe honorarium w wysokości minimum połowy dniówki.
5. Tłumaczowi przysługuje wynagrodzenie za udział w spotkaniach informacyjnych, próbach itp.
6. Za pracę w godzinach nocnych tłumaczowi przysługuje stawka podwyższona o 50%.
7. W przypadku odwołania całego zlecenia lub jego części przez zleceniodawcę, tłumacz ma prawo do otrzymania za każdy odwołany dzień zlecenia:
 - i. pełnego honorarium – gdy odwołanie nastąpi na 7 lub mniej dni przed datą rozpoczęcia zlecenia,
 - ii. 50% honorarium – gdy odwołanie nastąpi na 8 do 14 dni przed datą rozpoczęcia zlecenia.
8. W przypadku tłumaczeń wyjazdowych stosuje się dodatkowo zasady opisane w części VII.

IV. Warunki pracy – postanowienia ogólne

1. Zleceniodawca powinien dostarczyć tłumaczowi komplet materiałów (np. program konferencji, lista uczestników, prezentacje, referaty itp.), w terminie umożliwiającym przygotowanie się do tłumaczenia.
2. Tłumacz ma prawo odmówić tłumaczenia w razie niezgodnionej z nim wcześniej zmiany trybu tłumaczenia (np. tłumaczenie symultaniczne zamiast konsekwentnego). W takiej sytuacji tłumacz zachowuje prawo do otrzymania pełnego honorarium.
3. Tłumaczowi powierzane jest wykonanie określonego rodzaju tłumaczenia ustnego, w związku z czym nie wykonuje na rzecz organizatorów żadnych innych zadań, w szczególności: tłumaczeń pisemnych, obsługi techniczno-dźwiękowej itd.
4. Teksty wystąpień odczytywanych powinny zostać dostarczone tłumaczom z odpowiednim wyprzedzeniem. W przeciwnym wypadku tłumacz może wykonać tłumaczenie uproszczone, skrócone, lub odmówić tłumaczenia, zachowując prawo do otrzymania pełnego honorarium.
5. Organizator jest obowiązany zapewnić odpowiednie warunki do wykonania tłumaczenia, w szczególności odpowiednią słyszalność mówców. Niższa jakość tłumaczenia będąca skutkiem nieodpowiednich warunków nie stanowi podstawy do obniżenia lub niewypłacenia wynagrodzenia tłumacza.
6. Organizator umożliwia tłumaczowi korzystanie z przerw, napojów, posiłków, transportu pomiędzy różnymi lokalizacjami w ramach jednego wydarzenia i innych udogodnień, z których korzystają organizatorzy i uczestnicy.

V. Warunki pracy – tłumaczenia symultaniczne

1. Kabin i aparatura do tłumaczenia symultanicznego powinny być zgodne z normami ISO 2603:1998 (kabin stacjonarne) i ISO 4043:1998 (kabin przenośne). Ustawienie kabin musi zapewnić tłumaczowi optymalną widoczność sali, mówców oraz wyświetlanych materiałów. Tłumacze mają prawo odmówić tłumaczenia, zachowując prawo do otrzymania pełnego honorarium, jeżeli nie zostały zapewnione prawidłowe warunki wykonywania tłumaczenia (np. odpowiednia jakość dźwięku).
2. Każda kabina musi bezwzględnie mieć obsadę składającą się z co najmniej dwóch tłumaczy.
3. Niedopuszczalne jest zakłócanie przez organizatora spotkania lub uczestników pracy zespołu w czasie trwania tłumaczenia.
4. Tłumaczenie szeptane (tzw. *chuchotage*) jest szczególną, utrudnioną formą tłumaczenia symultanicznego i wymaga pracy dwóch tłumaczy. Dopuszcza się je tylko w wyjątkowych sytuacjach i dla małej grupy słuchaczy (zwykle nie większej niż trzy osoby) lub przy zastosowaniu odpowiedniej przenośnej aparatury (np. tzw. infoporty).
5. Tłumaczenie materiałów filmowych wymaga:
 - i. uzyskania uprzedniej zgody tłumaczy,

- ii. umożliwienia bezpośredniego odsłuchu ścieżki dźwiękowej filmu w słuchawkach tłumaczy z zapewnieniem odpowiedniej jakości dźwięku,
- iii. udostępnienia tłumaczom (co najmniej kilka dni przed rozpoczęciem zlecenia) materiałów filmowych, które mają być tłumaczone i/lub ich transkrypcji (listy dialogowej).

Tłumacze mogą odmówić tłumaczenia materiałów filmowych (zachowując prawo do otrzymania pełnego honorarium) jeżeli powyższe warunki nie zostały spełnione.

6. Niedopuszczalne jest umieszczanie bezpośrednio w kabinie jakichkolwiek urządzeń rejestrujących dźwięk, obraz, bądź dźwięk i obraz jednocześnie.

VI. Warunki pracy – tłumaczenia konsekwentne

1. W celu zapewnienia odpowiedniej jakości tłumaczenia zaleca się, by każde tłumaczenie konsekwentne (a w szczególności takie, którego długość przekracza 2 godziny) było wykonywane przez zespół co najmniej dwóch tłumaczy. Klient zamawiający wykonanie tłumaczenia konsekwentnego przez jednego tłumacza akceptuje zastrzeżenie, że tłumacz może nie być w stanie zapewnić odpowiedniej jakości tłumaczenia, zachowując przy tym prawo do otrzymania pełnego honorarium.
2. Organizator jest obowiązany zapewnić tłumaczom odpowiednią słyszalność wszystkich mówców, których wypowiedzi mają być tłumaczone. W przeciwnym przypadku tłumacze mogą odmówić tłumaczenia zachowując prawo do otrzymania pełnego honorarium.

VII. Zlecenia wyjazdowe

1. Za zlecenie wyjazdowe uważa się tłumaczenie, które w całości lub w części wykonywane jest w odległości przekraczającej 50 km od miejsca zamieszkania tłumacza.
2. W przypadku tłumaczeń wyjazdowych minimalne honorarium wynosi zawsze co najmniej jedną pełną dniówkę (nie stosuje się podziałów na mniejsze jednostki rozliczeniowe), nawet jeśli faktyczny czas trwania tłumaczenia jest krótszy. W przypadku tłumaczeń dłuższych niż 8 godzin stosuje się zasadę opisaną w punkcie III.4.
3. Z góry przewidziane pełne dni przerwy w zleceniu wyjazdowym są wynagradzane w wysokości nie mniejszej niż 50% stawki dziennej.
4. Zleceniodawca pokrywa koszty przejazdu tłumacza z miejsca zamieszkania na miejsce zlecenia i z powrotem. Zalecaną metodą rozliczania kosztów dojazdu samochodem jest stosowanie stawki kilometrowej (tzw. „kilometrówki”) regulowanej rozporządzeniem Ministra Infrastruktury. W przypadku dojazdu koleją, tłumaczowi przysługuje przejazd pierwszą klasą w pociągu ekspresowym.
5. Jeżeli czas dojazdu tłumacza z miejsca zamieszkania na miejsce tłumaczenia przekracza 3 godziny lub jeżeli podróż rozpoczyna się w dniu poprzedzającym rozpoczęcie tłumaczenia, wówczas tłumaczowi przysługuje dopłata za czas dojazdu (tzw. *approche*) w wysokości 50% honorarium za pracę w tym wymiarze czasu. Dopłata obowiązuje w szczególności, jeśli podróż na miejsce tłumaczenia rozpoczyna się przed godziną 18:00 dnia poprzedzającego zlecenie.
6. Jeżeli powrót z miejsca tłumaczenia do miejsca zamieszkania tłumacza ma miejsce dnia następnego po zakończeniu tłumaczenia, tłumaczowi przysługuje dopłata za czas powrotu (tzw. *déproche*) w wysokości 50% honorarium za pracę w tym wymiarze czasu.
7. Zleceniodawca pokrywa koszty zakwaterowania tłumacza w tym samym hotelu, w którym nocują uczestnicy spotkania lub w hotelu o co najmniej takim samym standardzie znajdującym się w pobliżu miejsca tłumaczenia. Tłumaczowi przysługuje jednoosobowy pokój z łazienką oraz pełne wyżywienie na koszt zleceniodawcy, w razie konieczności poza miejscem zakwaterowania.